

Литвинюк Ю. М.

аспірант кафедри менеджменту та логістики,
Європейський університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-9324-5807>Yurii Lytvyniuk
European University

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

CONCEPTUAL APPROACHES TO THE MANAGEMENT SYSTEM AT RENEWABLE ENERGY ENTERPRISES

Анотація. У статті досліджено концептуальні підходи до формування системи управління на підприємствах відновлюваної енергетики, підкреслюючи, що цей сектор є стратегічно важливим для забезпечення енергетичної безпеки, сталого розвитку економіки та інтеграції України до європейського енергетичного простору. Розглянуто теоретичні засади формування системи управління як відкритої динамічної сукупності взаємопов'язаних суб'єктів, об'єктів, функцій, методів і інформаційних потоків, яка забезпечує досягнення цілей підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Визначено структурні елементи системи управління, до яких належать суб'єкт і об'єкт управління, управлінські функції, методи, моделі та інформаційне забезпечення, взаємодія яких здійснюється через механізм зворотного зв'язку та коригування діяльності підприємства відповідно до результатів функціонування. Показано, що цифрові технології, автоматизовані системи моніторингу та аналітичні платформи істотно змінюють характер управлінських процесів, переводячи їх у проактивний формат та підвищуючи точність управлінських рішень. Виокремлено основні чинники впливу на систему управління підприємствами відновлюваної енергетики, серед яких регуляторне середовище, технологічний розвиток, ринкова кон'юнктура, кліматичні умови та цифрова трансформація. Запропоновано концептуальну модель системи управління підприємством відновлюваної енергетики, яка інтегрує стратегічне планування, управління активами, ризиками та інформаційними потоками і забезпечує підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємств. Реалізація запропонованих підходів дозволяє сформувати гнучку управлінську архітектуру, здатну адаптуватися до змін зовнішнього середовища та забезпечувати довгострокову стійкість підприємств відновлюваної енергетики у національній економіці.

Ключові слова: відновлювана енергетика, система управління, енергетичні підприємства, стратегічне управління, адаптивність управління, цифрова трансформація, управління ризиками, інформаційні технології, енергетичний ринок, сталий розвиток.

Abstract. The article examines conceptual approaches to the formation of a management system at renewable energy enterprises, emphasizing that this sector is strategically important for ensuring energy security, sustainable economic development, and Ukraine's integration into the European energy space. The theoretical foundations of forming a management system are considered as an open dynamic set of interconnected subjects, objects, functions, methods, and information flows that ensure the achievement of enterprise goals under conditions of an unstable external environment. The structural elements of the management system are identified, including the subject and object of management, managerial functions, methods, models, and information support, whose interaction is carried out through a feedback mechanism and adjustment of enterprise activities according to performance results. It is shown that digital technologies, automated monitoring systems, and analytical platforms significantly transform the nature of managerial processes, shifting them to a proactive format and increasing the accuracy of managerial decision-making. The main factors influencing the management system of renewable energy enterprises are identified, including the regulatory environment, technological development, market conditions, climatic factors, and digital transformation. A conceptual model of the management system of a renewable energy enterprise is proposed, integrating strategic planning, asset management, risk management, and information flows, and ensuring increased efficiency and competitiveness of enterprises. The implementation of the proposed approaches makes it possible to form a flexible management architecture capable of adapting to changes in the external environment and ensuring the long-term sustainability of renewable energy enterprises in the national economy.

Keywords: renewable energy, management system, energy enterprises, strategic management, adaptive management, digital transformation, risk management, information technologies, energy market, sustainable development.

Постановка проблеми. Підприємства відновлюваної енергетики є важливим елементом трансформації енергетичного сектору України, оскільки забезпечують диверсифікацію джерел енергії, підвищення енергетичної безпеки держави та зниження екологічного навантаження на довкілля. Розвиток цього сектору сприяє інтеграції національної економіки до європейського енергетичного простору, формуванню нових інвестиційних можливостей і стимулюванню інноваційної діяльності. Водночас діяльність підприємств

відновлюваної енергетики характеризується високою капіталомісткістю, технологічною складністю, залежністю від регуляторної політики та значним впливом зовнішнього середовища.

У сучасних умовах воєнного стану, енергетичних ризиків, нестабільності ринків і прискореної цифрової трансформації традиційні підходи до управління виявляються недостатньо ефективними, оскільки не забезпечують необхідного рівня адаптивності та стійкості підприємств. Відсутність цілісної концеп-

ції побудови системи управління, здатної інтегрувати стратегічні, технологічні, екологічні та інформаційні складові, обмежує можливості підвищення ефективності функціонування підприємств відновлюваної енергетики та їх конкурентоспроможності. Тому актуальним є дослідження концептуальних підходів до формування системи управління на підприємствах відновлюваної енергетики, визначення її структурних елементів та механізмів адаптації до динамічних змін зовнішнього середовища з метою забезпечення довгострокової стійкості розвитку цього сектору національної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання формування та розвитку системи управління підприємством, зокрема в умовах трансформації економіки та зростання ролі інноваційних секторів, набули значної актуальності в українській науковій літературі останніх років. У працях таких вітчизняних науковців, як А. Устенко [1], Н. Калюжна [2], В. Харченко [3], Є. Масленников [4-6], І. Селезньова та І. Іпполітова [7], Р. Жовновач, Т. Петленко, А. Орлова [8], Л. Запара [9] та ін., значну увагу приділено теоретико-методологічним засадам побудови системи управління підприємством, її структурним елементам, функціональному наповненню та механізмам забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання.

Дослідники розглядають систему управління як відкриту та динамічну сукупність взаємопов'язаних суб'єктів і об'єктів управління, функцій, методів, моделей і інформаційних потоків, що забезпечують досягнення стратегічних і оперативних цілей підприємства. У наукових роботах акцентується увага на необхідності системного підходу, узгодженості управлінських процесів, забезпеченні конкурентоспроможності та адаптації підприємства до змін зовнішнього середовища. Окремі дослідження присвячені питанням фінансово-економічної стійкості підприємств, оцінювання ефективності системи управління, а також еволюції управлінських технологій та їх цифровізації.

Водночас, попри значний науковий доробок щодо загальних аспектів функціонування систем управління, питання формування інтегрованої, адаптивної та цифрово-орієнтованої системи управління саме на підприємствах відновлюваної енергетики досліджені недостатньо. Залишається обмежено розкритим поєднання стратегічного, технологічного, екологічного та інформаційного компонентів управління в єдину концептуальну модель, що й зумовлює доцільність подальших наукових досліджень у цьому напрямі.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових досліджень, присвячених питанням формування та функціонування системи управління підприємством, низка аспектів залишається недостатньо опрацьованою. Зокрема, потребує подальшого дослідження специфіка побудови системи управління саме на підприємствах відновлюваної енергетики, діяльність яких характеризується високою технологічною складністю, капіталомісткістю та залежністю від регуляторного середовища. Недостатньо розкритими є питання інтеграції стратегічних, технологічних, екологічних і інформаційних компонентів управління в єдину адаптивну управлінську архітектуру в умовах воєнного стану та нестабільності енергетичних ринків.

Обмежено досліджено роль цифрових технологій, інформаційно-аналітичних платформ і автоматизованих систем моніторингу у трансформації управлінських процесів на підприємствах відновлюваної енергетики, а також їх вплив на підвищення ефективності прийняття управлінських рішень і забезпечення довгострокової стійкості. Потребує додаткового обґрунтування формування комплексної концептуальної моделі системи управління, здатної забезпечити адаптивність підприємств до динамічних змін зовнішнього середовища та підвищення їх конкурентоспроможності в національній економіці.

Формулювання цілей статті. Метою статті є комплексне дослідження концептуальних підходів до формування системи управління на підприємствах відновлюваної енергетики, визначення її структурних елементів та ролі в забезпеченні ефективності й стійкості функціонування підприємств у динамічному зовнішньому середовищі. У межах поставленої мети передбачено аналіз теоретичних засад системи управління, узагальнення наукових підходів до її побудови, визначення впливу регуляторних, технологічних і цифрових чинників на управлінські процеси, а також обґрунтування інтеграції інформаційних технологій у механізм прийняття управлінських рішень. Досягнення цієї мети спрямоване на формування науково обґрунтованих положень щодо побудови адаптивної та цифрово-орієнтованої системи управління, здатної забезпечити конкурентоспроможність і довгострокову стійкість підприємств відновлюваної енергетики в національній економіці.

Методи дослідження. У процесі підготовки статті використано комплекс методів, що забезпечили системність, логічність і наукову обґрунтованість дослідження концептуальних підходів до формування системи управління на підприємствах відновлюваної енергетики. Застосовано діалектичний метод для виявлення трансформацій управлінських підходів у енергетичному секторі під впливом технологічних змін, цифровізації та глобальних викликів. Системний підхід дозволив розглянути систему управління як інтегровану сукупність взаємопов'язаних елементів – суб'єктів, об'єктів, функцій, методів і інформаційних потоків – у межах відкритої соціально-економічної системи підприємства. За допомогою методів аналізу та синтезу узагальнено наукові підходи до визначення сутності системи управління, її структурних компонентів і механізмів функціонування, а також визначено роль інформаційних технологій у прийнятті управлінських рішень. Методи індукції та дедукції застосовано для формування узагальнених висновків щодо особливостей побудови адаптивної управлінської архітектури на підприємствах відновлюваної енергетики. Сукупність зазначених методів забезпечила комплексне обґрунтування концептуальної моделі системи управління та визначення напрямів її вдосконалення в умовах динамічного зовнішнього середовища.

Виклад основного матеріалу. За умов зростаючої ролі відновлюваної енергетики як стратегічної складової національної економіки та ускладнення зовнішнього середовища функціонування підприємств енергетичної галузі, особливої ваги набуває переосмислення підходів до формування та розвитку системи управління. Високий рівень ризиків, бага-

товимірність управлінських завдань, необхідність інтеграції інвестиційних, технологічних, екологічних та цифрових компонентів зумовлюють потребу у застосуванні сучасних концептуальних підходів до управління підприємствами відновлювальної енергетики, які забезпечують їхню адаптивність, стійкість і довгострокову ефективність. Тому першочергового значення набуває наукове осмислення концептуальних підходів до системи управління підприємствами відновлювальної енергетики, що дозволяє сформулювати цілісне бачення управлінської архітектури таких підприємств, визначити ключові принципи, функції, методи та механізми системи управління, а також обґрунтувати роль сучасних інформаційних технологій у трансформації управлінських процесів у внутрішньогосподарському середовищі підприємств відновлювальної енергетики.

«Система управління являє собою концепцію взаємопов'язаних і взаємозалежних елементів: наукових знань, практичних навичок щодо керування різними об'єктами (людиною, процесом, організацією) для забезпечення їхньої конкурентоспроможності в ринкових умовах і всебічного задоволення потреб за оптимального використання ресурсів» [1].

Система управління є результатом еволюції управлінської думки від окремих функціонально-орієнтованих дій до комплексного, адаптивного системного бачення управління підприємством як цілісним соціально-економічним утворенням у макроекономічному середовищі.

Н. Калюжна розглядає систему управління підприємством як відкриту, динамічну сукупність взаємопов'язаних суб'єктів і об'єктів управління, функцій, методів, механізмів та інформаційних потоків, що забезпечує цілеспрямований вплив на діяльність підприємства та досягнення його цілей в умовах змін зовнішнього середовища [2].

В. Харченко розглядає систему управління підприємства як цілісну, динамічну сукупність суб'єктів, об'єктів, цілей, функцій, методів і механізмів управління, спрямовану на забезпечення його стратегічного розвитку та адаптацією до змін зовнішнього середовища та підвищення конкурентоспроможності [3].

У своїх наукових роботах Є. Масленников розглядає систему управління як інтегрований механізм, спрямований на забезпечення стабільної діяльності підприємства через поєднання функцій, процесів, інструментів і методів, що працюють у взаємозв'язку й адаптуються до змін зовнішнього середовища. Сучасна система управління повинна забезпечувати узгодження цілей діяльності підприємства, оптимізацію внутрішніх процесів та адаптацію до умов трансформаційної економіки, що є фундаментально важливою умовою підвищення результативності, ефективності та конкурентоспроможності [4–6].

У загальному розумінні система управління підприємством енергетичного сектору національної економіки являє собою сукупність взаємопов'язаних елементів, процесів, алгоритмів, методів, моделей і механізмів, за допомогою яких здійснюється цілеспрямований вплив суб'єкта управління на об'єкт управління з метою розв'язання поставлених завдань та досягнення визначених цілей діяльності. Такий підхід ґрунтується на положеннях системної теорії, відпо-

відно до якої підприємство розглядається як відкрита система, що функціонує у постійній взаємодії з екзогенним середовищем.

З позицій системного підходу система управління у господарському середовищі енергетичного сектору національної економіки забезпечує узгодженість внутрішніх елементів підприємства (ресурсів, процесів, персоналу, організаційної структури) між собою та їх адаптацію до змін зовнішнього середовища. Саме через систему управління реалізується здатність підприємства реагувати на економічні, технологічні, інституційні, безпекові, екологічні та соціальні виклики, що особливо актуально в умовах глобальних викликів сьогодення.

Структурно система управління на підприємстві енергетичного сектору національної економіки включає низку взаємопов'язаних компонентів. До них, насамперед, належать:

- суб'єкт управління (керівництво, управлінський персонал);
- об'єкт управління (виробничо-господарська діяльність, ресурси, процеси);
- управлінські функції (планування, організація, мотивація, контроль);
- моделі, методи, алгоритми та інструменти управління;
- інформаційне забезпечення, яке формує основу для прийняття управлінських рішень.

Відмітимо, що взаємодія зазначених елементів відбувається через систему управлінських рішень і зворотного зв'язку, що забезпечує коригування діяльності підприємства енергетичного сектору національної економіки відповідно до досягнутих результатів.

Важливою характеристикою системи управління у господарському середовищі енергетичного сектору національної економіки є її динамічність, яка проявляється у здатності змінювати структуру, методи, моделі, алгоритми та інструменти управління залежно від стадії розвитку підприємства, умов екзогенного середовища, його потенціалу та визначених пріоритетів. У даному контексті система управління на підприємстві енергетичного сектору не є статичною конструкцією, а постає як адаптивний механізм, що постійно трансформується під впливом ендогенних й екзогенних чинників.

У сучасних умовах господарювання на підприємствах енергетичного сектору національної економіки дедалі більшого значення набуває інформаційна складова системи управління, а саме розвиток інноваційних цифрових технологій, автоматизованих систем управління, інформаційно-аналітичних платформ і цифрових інструментів суттєво змінює архітектуру управлінських систем на підприємстві. Інформація стає ключовим ресурсом, а якість системи управління на підприємствах енергетичного сектору національної економіки значною мірою визначається повнотою, достовірністю, неупередженою та оперативністю інформаційних потоків, що забезпечують прийняття рішень у господарському середовищі підприємств енергетичного комплексу національної економіки.

З огляду на це сучасна система управління на підприємства енергетичного сектору країни дедалі частіше розглядається як інтегрована інформаційно-управлінська система, яка поєднує стратегічний, так-

тичний і операційний рівні управління та забезпечує їх узгоджене функціонування. Дана система дозволяє підприємству не лише результативно й ефективно реалізовувати поточну господарську діяльність, а й формувати стратегічні орієнтири розвитку з урахуванням внутрішньогосподарського потенціалу, залучати інвестиційні ресурси, впроваджувати інновації та забезпечувати довгострокову стійкість під впливом глобальних викликів сьогодення.

У контексті підприємств відновлювальної енергетики система управління набуває особливої специфіки, що зумовлено високим рівнем капіталомісткості, технологічною складністю, залежністю від регуляторного середовища та необхідністю інтеграції інноваційних і цифрових рішень. Саме тому система управління підприємств відновлювальної енергетики у національній економіці повинна бути комплексною, гнучкою та цифрово-орієнтованою, здатною забезпечувати баланс між результативністю, економічною ефективністю, інноваційним розвитком і вимогами сталого розвитку.

Таким чином, система управління підприємством відновлювальної енергетики є багаторівневою, векторною, динамічною та транспарентною системою, яка забезпечує цілеспрямований вплив на діяльність підприємства, інтеграцію його активів, капіталу й процесів та адаптацію до змін екзогенного середовища. Саме таке розуміння системи управління створює методологічну основу для подальшого аналізу та формування системи управління підприємствами відновлювальної енергетики на засадах сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.

Підприємство відновлювальної енергетики функціонує як відкрита соціально-економічна та техніко-технологічна система, що перебуває під постійним впливом:

- регуляторного середовища (зелений тариф, аукціони, ліцензування та ін.);
- технологічних факторів (ВДЕ-обладнання, Smart Grid, накопичувачі);
- ринкових умов (ціни, балансуєчий ринок тощо);
- екологічних та кліматичних чинників;
- цифрової трансформації.

Тому система управління підприємства відновлювальної енергетики має бути системною, адаптивною, цифрово-орієнтованою та інноваційною.

Модель системи управління підприємством відновлювальної енергетики представлено на рис. 1.

Представлена модель системи управління підприємства відновлювальної енергетики відображає системно-інтегрований та адаптивний характер управління, що поєднує стратегічні орієнтири розвитку з інноваційними та цифровими інструментами і створює підґрунтя для підвищення ефективності, стійкості та конкурентоспроможності підприємств даного сектору національної економіки в умовах глобальних викликів.

У сучасних умовах функціонування підприємств відновлювальної енергетики цифрові технології стають ключовим чинником трансформації управлінських процесів. Використання автоматизованих систем моніторингу виробництва, датчиків збору технічних параметрів обладнання, SCADA-систем та інформаційно-аналітичних платформ дозволяє здійснювати безперервне відстеження стану енергетичних

об'єктів у режимі реального часу. Завдяки цьому управління переходить від реактивної моделі, що базується на усуненні наслідків відхилень, до проактивної, орієнтованої на прогнозування та попередження ризиків.

Аналітичні платформи обробляють великі масиви технічних, економічних і ринкових даних, формуючи прогноз виробітку електроенергії, оцінюючи ефективність використання ресурсів і визначаючи оптимальні режими роботи обладнання, що надає можливість приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо балансування генерації, планування технічного обслуговування, оптимізації витрат та участі у ринку електроенергії. Впровадження алгоритмів прогнозу аналітики та елементів штучного інтелекту забезпечує раннє виявлення відхилень у роботі устаткування, що зменшує ризики аварій і підвищує надійність енергопостачання. Цифровізація управління змінює саму логіку менеджменту підприємств відновлювальної енергетики: управлінські рішення формуються на основі оперативних даних і прогнозних моделей, що підвищує їх точність, скорочує часові витрати на реагування та забезпечує більш ефективне досягнення стратегічних і операційних цілей підприємства.

Таким чином, система управління підприємствами відновлювальної енергетики за останні десять років формується під впливом певних галузей, що зумовлюють високу капіталомісткість, інноваційну та технологічну складність, регуляторну залежність, екологічну орієнтацію, зростання та роль цифрових технологій й інновацій. На відміну від традиційних енергетичних суб'єктів господарювання, підприємства відновлювальної енергетики функціонують у середовищі децентралізованої генерації, інтеграції до енергетичних ринків, необхідності балансування виробництва та споживання, а також постійного моніторингу, контролю та оцінки технічних і економічних параметрів діяльності. У зв'язку з цим ефективне управління підприємствами відновлювальної енергетики потребує застосування комплексу концептуальних багатоваріантних підходів, які забезпечують цілість й адаптивність управлінських рішень, гнучкість системи менеджменту та її здатність бути транспарентною до динамічних змін екзогенного й ендогенного середовища.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що система управління підприємствами відновлювальної енергетики є складною багаторівневою соціально-економічною та техніко-технологічною системою, функціонування якої визначається поєднанням стратегічних, виробничих, інформаційних і регуляторних компонентів. На відміну від традиційних підприємств енергетичного сектору, її ефективність значною мірою залежить від здатності інтегрувати інвестиційні, технологічні, екологічні та цифрові фактори в єдину управлінську архітектуру, що забезпечує адаптацію до динамічних змін зовнішнього середовища.

Узагальнення наукових підходів дозволило визначити систему управління як відкритий і динамічний механізм взаємодії суб'єкта та об'єкта управління, функцій, методів, моделей і інформаційних потоків, реалізація якого здійснюється через механізм управлінських рішень і зворотного зв'язку. Доведено, що ключовою характеристикою сучасної системи управління є її адаптивність, яка забезпечує узгодження вну-

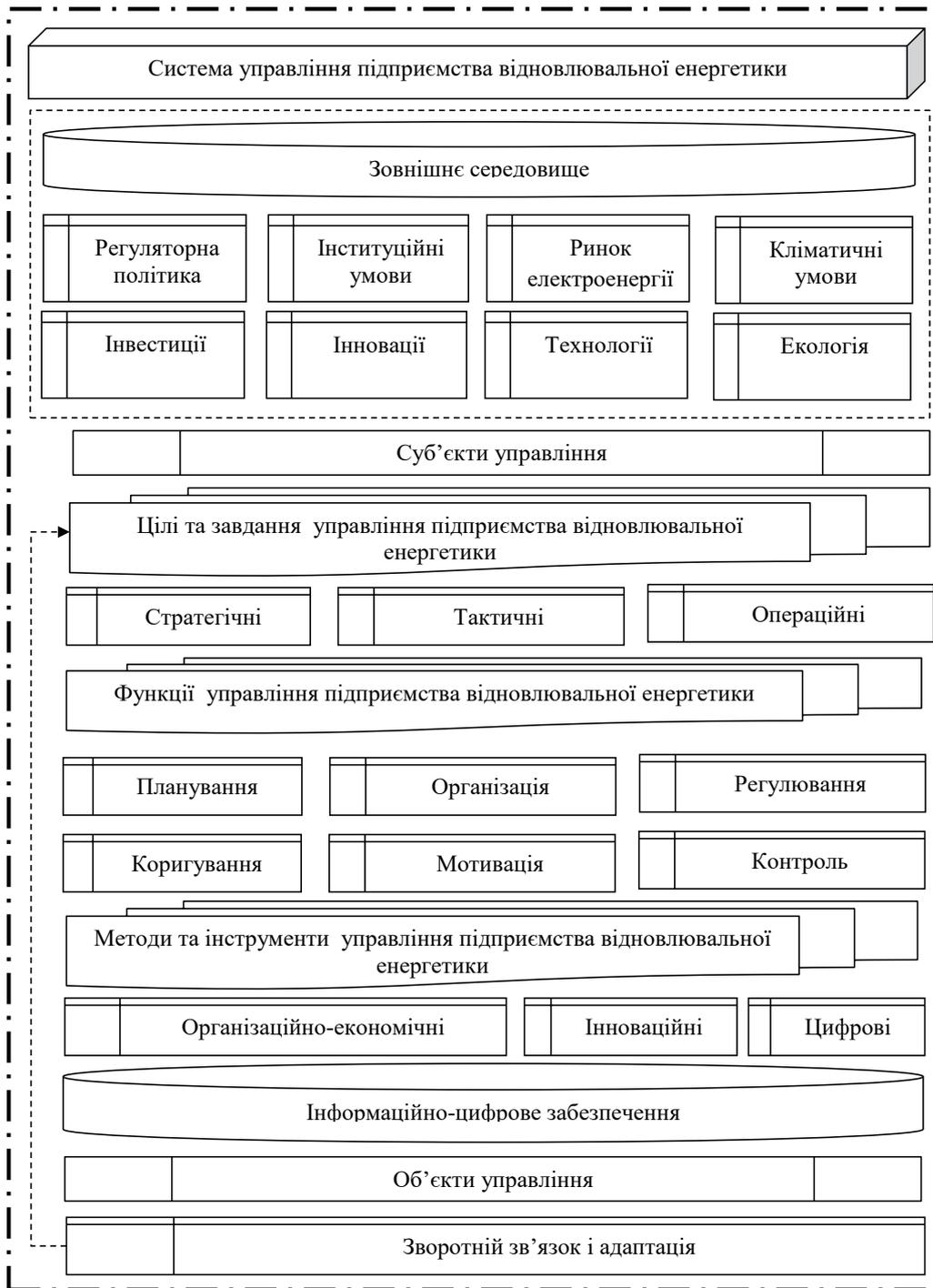

Рисунок 1 – Модель системи управління підприємством відновлювальної енергетики

Джерело: розроблено автором

трішніх процесів підприємства з умовами макроекономічного, технологічного та регуляторного середовища. Обґрунтовано, що в умовах цифрової трансформації інформація стає стратегічним ресурсом, а управлінська система трансформується в інтегровану інформаційно-аналітичну платформу, яка поєднує стратегічний, тактичний і операційний рівні управління. Запропонована модель системи управління підприємством відновлюваної енергетики поєднує стратегічні орієнтири розвитку з інноваційними та цифровими інструментами, що дозволяє підвищити ефективність використання ресур-

сів, забезпечити стійкість функціонування та зміцнити конкурентні позиції підприємств. Таким чином, ефективне функціонування підприємств відновлюваної енергетики можливе за умови формування комплексної, гнучкої та цифрово-орієнтованої системи управління, здатної реагувати на технологічні, ринкові, екологічні та інституційні виклики. Реалізація запропонованих концептуальних положень створює підґрунтя для довгострокової стабільності та розвитку підприємств відновлюваної енергетики у національній економіці.

Бібліографічний список:

1. Устенко А. О. Система управління підприємством. *Вісник Прикарпатського університету. Економіка*. 2014. Вип. X. С. 96–103.
2. Калюжна Н. Г. Аналіз підходів до визначення системи управління підприємством. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2011. № 2. С. 50–53. URL: https://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_2_2/050-053.pdf
3. Харченко В.А. Сутність системи управління розвитком промислового підприємства. *Економіка промисловості*. 2013. № 4 (64). С. 100–110.
4. Масленніков Є. І. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств у системі економічного управління. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. Том 5. № 4. С. 307–313. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-4-36>
5. Масленніков Є. І., Мельник Ю. М. Забезпечення системи управління фінансово-економічною стійкістю та розвитком підприємств готельно-ресторанної та торгової сфери. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2021. Том 21. Вип. 1 (47). DOI: [https://doi.org/10.18524/2413-9998/2020.3\(46\).214994](https://doi.org/10.18524/2413-9998/2020.3(46).214994)
6. Масленніков Є. І. Методологічні та практичні засади дослідження системи управління фінансовою стійкістю промислового підприємства : монографія. Одеса : Прес-кур'єр, 2015. 316 с.
7. Селезнєва І.О., Іпполітова І.Я. Оцінювання ефективності системи управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2020. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7711> DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.3.52>
8. Жовновач Р. І., Петленко Т. Г., Орлова А. А. Технології управління підприємством в системі менеджменту. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 1. С. 18–23.
9. Запара Л. А. Основні підходи до управління: еволюція і перспективи. *АГРОСВІТ*. 2015. № 20. С. 16–22.

References:

1. Ustenko, A. O. (2014). Systema upravlinnia pidprijemstvom. *Visnyk Prykarpatskoho universytetu. Ekonomika*, Issue X, pp. 96–103.
2. Kaliuzhna, N. H. (2011). Analiz pidkhdov do vyznachennia systemy upravlinnia pidprijemstvom. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, No. 2, pp. 50–53. Available at: https://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_2_2/050-053.pdf
3. Kharchenko, V. A. (2013). Sutnist systemy upravlinnia rozvytkom promyslovoho pidprijemstva. *Ekonomika promyslovosti*, No. 4 (64), pp. 100–110.
4. Maslennikov, Ye. I. (2020). Zabezpechennia konkurentospromozhnosti pidprijemstv u systemi ekonomichnoho upravlinnia. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky*, Vol. 5, No. 4, pp. 307–313. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-4-36>
5. Maslennikov, Ye. I. & Melnyk, Yu. M. (2021). Zabezpechennia systemy upravlinnia finansovo-ekonomichnoiu stiikistiu ta rozvytkom pidprijemstv hotelno-restorannoi ta torhovoї sfery. *Rynkova ekonomika: suchasna teoriia i praktyka upravlinnia*, Vol. 21, Issue 1 (47). DOI: [https://doi.org/10.18524/2413-9998/2020.3\(46\).214994](https://doi.org/10.18524/2413-9998/2020.3(46).214994)
6. Maslennikov, Ye. I. (2015). Metodolohichni ta praktychni zasady doslidzhennia systemy upravlinnia finansovoї stiikistiu promyslovoho pidprijemstva. Odessa: Pres-kurier, 316 p.
7. Selezniova, I. O. & Ippolitova, I. Ya. (2020). Otsiniuvannia efektyvnosti systemy upravlinnia pidprijemstvom. *Efektivna ekonomika*, No. 3. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7711>
8. Zhovnovach, R. I., Petlenko, T. H. & Orlova, A. A. (2024). Tekhnolohii upravlinnia pidprijemstvom v systemi menedzhmentu. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniky*, Vol. 9, No. 1, pp. 18–23.
9. Zapara, L. A. (2015). Osnovni pidkhdody do upravlinnia: evoliutsiia i perspektyvy. *Ahrosvit*, No. 20, pp. 16–22.

Стаття отримана: 22.11.2025

Стаття прийнята: 13.12.2025

Стаття опублікована: 26.12.2025